

Stichting Theater Sonnevanck

Geadviseerd subsidiebedrag: € 1.225.937

Gevraagd subsidiebedrag: € 1.350.000

Over de instelling

Stichting Theater Sonnevanck (hierna: Theater Sonnevanck), podiumkunsten, jeugdpodiumkunsten, Enschede

Theater Sonnevanck maakt muziektheater voor kinderen en jongeren vanaf vier jaar. Ze doet dat door middel van voorstellingen in het theater, in het klaslokaal, maar ook op schoolpleinen in een speciale theatertruck. Theater Sonnevanck wil naar eigen zeggen kinderen en jongeren uit alle lagen van de bevolking bereiken met actueel en kwalitatief hoogstaand muziektheater dat via maatschappelijk relevante thema's de blik van de jonge toeschouwer kan verbreden.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.27 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur (hierna: raad) adviseert Stichting Theater Sonnevanck een subsidiebedrag toe te kennen van € 1.225.937.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

Theater Sonnevanck maakte in subsidieperiode 2021 - 2024 onder haar nieuwe artistiek leider mooie voorstellingen en zocht nadrukkelijk de samenwerking met interessante partners die daaraan konden bijdragen, zoals met Phion ('De geheime tuin') en hiphopcollectief DIEHELEDING ('De baron van Münchhausen'). Ze werkte ook veel samen met jonge acteurs en jonge makers en droeg zo bij aan talentontwikkeling binnen het jeugdpodiumkunstenveld. De kwaliteit van de instelling is bovendien af te lezen aan de twee Zilveren Krekels die ze de afgelopen jaren in ontvangst mocht nemen.

Het plan voor de subsidieperiode 2025 - 2028 is helder, inspirerend en evenwichtig geformuleerd, met een mooie motivatie waarom de instelling doet wat ze doet. Het concept van de 'spiegels en ramen', waarover de artistiek directeur eerder sprak in zijn Staat voor het Jeugdtheater, speelt hierin een belangrijke rol. Volgens de instelling zou jeugdtheater kinderen en jongeren zowel ramen moeten bieden op nieuwe perspectieven als spiegels waarin ze zich kunnen herkennen. De raad heeft er op basis van dit plan en op basis van de

artistieke kwaliteiten van de artistiek leider het volste vertrouwen in dat Theater Sonnevanck de komende periode haar ambities gaat waarmaken.

De artistieke kwaliteit, de zeggingskracht en de oorspronkelijkheid van de instelling zijn groot. De kwaliteit en muzikaliteit van de voorstellingen zijn onmiskenbaar en de manier waarop maatschappelijke thema's de inspiratie voor de voorstellingen vormen heel bijzonder. De gekozen thematieken (moraal en verantwoordelijkheid) en hoe die over een langere tijd via verschillende perspectieven worden uitgewerkt zijn belangwekkend. Zo gaan er voorstellingen over verantwoordelijkheid voor het verleden, over verantwoordelijkheid in het heden (hoe geeft je bijvoorbeeld grenzen aan en respecteert je die van een ander?) en over verantwoordelijkheid voor de toekomst (hoe willen we de wereld achterlaten?). Deze werkwijze biedt een inspirerend kader waarbinnen voor alle makers in het gezelschap artistiek en inhoudelijk genoeg valt uit te zoeken. Naast de artistiek directeur heeft Theater Sonnevanck een breed palet aan spelers en makers die op een mooie manier aansluiten bij haar signatuur. De muzikaliteit van het gezelschap wordt versterkt door stevige muzikale partners, zoals Silbersee, Phion en het Rotterdams Philharmonisch Orkest.

De theatertruckproducties (samen met Theater Oostpool) zijn al jaren een gouden format waarin interessante makers voor jongeren belangrijke thema's naar het schoolplein brengen. Theater Sonnevanck liep de afgelopen jaren aan tegen het feit dat jongeren verbaal steeds aanwezig zijn en dat er ook bij hen een polarisering op het gebied van wereldbeelden plaatsvindt. Dat leidde soms tot ongepaste publieksreacties. De instelling heeft daarop beleid ontwikkeld, waarin spelers mede worden geworven op de educatieve taak die ze hebben. Verder wordt er extra aandacht aan pedagogische training en begeleiding besteed, zodat spelers beter kunnen omgaan met dit soms stugge publiek. Uit deze aanpak spreekt vakmanschap en een grote passie voor theatermaken voor jongeren.

Theater Sonnevanck speelt een voortrekkersrol op het gebied van talentontwikkeling voor de jeugdpodiumkunsten en heeft daarvoor goede samenwerkingspartners, zoals ArtEZ en Muziektheaterlab Nieuw Geluid. De raad prijst de manier waarop de instelling ook oog heeft voor mbo-acteurs en mbo-technici die buiten de boot dreigen te vallen.

Maatschappelijke betekenis

De instelling speelde in de regio haar culturele voortrekkersrol met verve en deed dat via een groot netwerk aan samenwerkingsverbanden op lokaal, regionaal en nationaal niveau. Ze werkte in subsidieperiode 2021 - 2024 veel samen met andere instellingen, zoals Theater Oostpool en Phion, maar bijvoorbeeld ook met musea. De raad waardeerde de manier waarop Theater Sonnevanck de afgelopen jaren heeft ingezet op diversiteit in brede zin. Op het podium waren de casts en

makers heel divers en in de organisatie en de raad van toezicht zijn – samen met een gespecialiseerd bureau – ook stappen gezet.

De maatschappelijke betekenis van Theater Sonnevanck klinkt door in de hele aanvraag. Het concept van spiegels en ramen is zeer relevant en de analyse die de instelling op basis hiervan maakt – hoe ze van waarde kan zijn voor de regio – is belangrijk. Het (artistieke) resultaat van die denkoefening ziet de raad ook overtuigend terug in de plannen, thema's, diversiteit van de casting en interessante samenwerkingspartners.

Het valt op dat die samenwerkingspartners vooral uit de culturele sector komen. De artistieke samenwerkingen met andere kunstinstituten stellen Theater Sonnevanck in staat grote zaalvoorstellingen te maken en de instelling kiest partners die artistiek passend zijn. Veel van de thema's die Theater Sonnevanck op het toneel wil brengen lenen zich ook uitstekend voor maatschappelijke partners, maar die worden summier benoemd. Een interessant voorbeeld van een samenwerking buiten de kunsten is het onderzoek naar levende technologie met een onderzoeker aan de Universiteit Utrecht.

Theater Sonnevanck wil in subsidieperiode 2025 - 2028 veel kinderen en jongeren bereiken en hanteert daarvoor gevarieerde strategieën op verschillende locaties: van theatertruck tot klassenvoorstelling en van theaterzaal tot museum. De 'Klassencarrousel' lijkt een interessante toevoeging op het schoolrepertoire. Het valt wel op dat Theater Sonnevanck zich gemakkelijk neerlegt bij het gegeven dat scholen vooral herkenbare formats willen. De instelling geeft aan te willen investeren in scholen met weinig cultuuronderwijs en leerlingen met weinig sociaaleconomische kansen, maar het wordt niet duidelijk hoe zij dat wil gaan doen.

De instelling heeft een heldere visie op diversiteit in brede zin en dat weerspiegelt zich in de activiteiten en de casting. De organisatie zelf is daarentegen nog weinig divers, wat zonde is, juist door de doorleefde manier waarop het concept van de ramen en spiegels deel uitmaakt van het gezelschap. Dat beseft de instelling zelf ook. Op het gebied van personeel beschrijft ze voldoende hoe ze de Code Diversiteit & Inclusie toepast.

Theater Sonnevanck gaat in haar aanvraag voldoende in op de toepassing van de kernwaarden uit de Fair Practice Code, maar de onderbouwing van de inzet hierop ontbreekt op veel punten. De raad verwacht dat de instelling dit in het eerstvolgende jaarverslag verder heeft uitgewerkt. De instelling gaat in de aanvraag voldoende in op sociale veiligheid. Ze heeft het beleid rondom sociale veiligheid recent hernieuwd beschreven. Op afspraken over honorering wordt in de aanvraag beperkt ingegaan. Theater Sonnevanck is aangesloten bij de cao Toneel en Dans.

Toegankelijkheid

Dankzij samenwerking met andere podiumkunstinstituten was Theater Sonnevanck in subsidieperiode 2021 - 2024 ook zichtbaar in de grote zalen, wat haar bereik vergrootte. Theater Sonnevanck speelt in subsidieperiode 2025 - 2028 door het hele land, maar heeft tevens een stevige positie in de eigen regio, waar ze via de klas en de theatertruckvoorstellingen veel kinderen en jongeren bereikt.

Het maatschappelijk engagement en de thema's van de voorstellingen stellen Theater Sonnevanck potentieel in staat een breed publiek te vinden dat zich kan herkennen in de verschillende onderwerpen. De instelling heeft een groot bereik in het onderwijs, onder andere via het programma Cultuureducatie met Kwaliteit, waardoor ze toegankelijk is voor grote groepen kinderen en jongeren. Maar ook buiten het onderwijs wil Theater Sonnevanck toegankelijk zijn voor een breed publiek en daarvoor heeft ze een duidelijk publieksbeleid. Ook zoekt ze op een slimme manier samenwerkingspartners. Zo maakt ze samen met de Nederlandse Reisopera een voorstelling voor op de camping, waar veelal een ander publiek te vinden is. Samen met Oorkaan en Holland Opera organiseert ze jeugdmuziektheaterweekenden.

Ook op andere manieren probeert Theater Sonnevanck toegankelijk te zijn. Ze schrijft onder andere dat ze via audiodescriptie en prikkelarm aanbod de drempels wil verlagen voor publiek met een (psychische) beperking.

De raad hoopt dat de instelling erin slaagt om met Het Warenhuis nieuwe huisvesting te realiseren. De instelling verdient een zichtbare plek in de stad Enschede, waardoor het bereiken van een breed publiek gemakkelijker wordt.

Bedrijfsmatige gezondheid

In subsidieperiode 2021 - 2024 stond Theater Sonnevanck er financieel goed voor. Op basis van de kengetallen (liquiditeit, solvabiliteit en weerstandsvermogen) in de jaarrekening van 2022 constateert de raad dat de instelling financieel gezond is. Ze schrijft dat het aantal bezoeken in 2023 weer op hetzelfde niveau was als voor de coronaperiode. De middenzaalvoorstellingen liet ze verkopen door STIP, wat succesvol uitpakte. Voor de periode 2025 - 2028 laat Theater Sonnevanck een stabiele financieringsmix zien, waarin de eigen inkomsten relatief ook wat toenemen. In de begroting wordt rekening gehouden met oplopende lasten door inflatie.

De instelling beschrijft voldoende hoe ze de principes van de Governance Code Cultuur toepast, maar op enkele punten behoeft het nog verbetering. Dat betreft de verantwoordelijkheden en taken van het bestuur, de toezichhoudende en adviserende rol van de raad van toezicht en de borging daarvan. De raad hecht

eraan dat de instelling genoemde punten in het eerstvolgende jaarverslag verder heeft uitgewerkt.

Geografische spreiding

Theater Sonnevanck is gevestigd in Enschede. Binnen de categorie Jeugdpodiumkunsten zijn er meer aanvragers dan beschikbare plekken. Een goede geografische spreiding kan worden gerealiseerd op basis van afweging van de vestigingsplaats van de aanvragers.